

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

I/S Horne Møllegård v/Hanne & Niels Stentebjerg

Kirkevej 9
5600 Faaborg

CVR. 75413718

Teknik - Miljøafdelingen

Mellemgade 15, 5600 Faaborg

Tlf. 72 53 21 40

Fax 72 530 531

teknik@fmk.dk

www.fmk.dk

Revurdering af miljøgodkendelse

Faaborg-Midtfyn Kommune har revurderet miljøgodkendelsen af husdyrbruget Lillemarksvej 8, 5600 Faaborg. Den oprindelige miljøgodkendelse er meddelt den 21. juli 2003 efter miljøbeskyttelseslovens¹ kapitel 5, § 33, af Faaborg Kommune. Sammensætningen af dyreholdet blev ændret med afgørelse den 13. april 2012.

22-09-2015

Sagsid.: 09.17.60-K08-104-13

Husdyrbrugets godkendte produktion er 7.550 stk. slagtesvin (30 – 106 kg) pr. år og 60 stk. drægtige årssøer, svarende til 202,7 dyreenheder. Dette ændres ikke i forbindelse med revurderingen.

Kontakt

Ida Persson
Biolog

Revurderingen er foretaget på baggrund af husdyrlovens² § 41, stk. 3, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³ § 40, stk. 1.

Dir.: 72 53 21 27

ldges@fmk.dk

Næste revurdering skal foretages i **2025**.

Afgørelse

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller nedenstående nye vilkår for husdyrbruget. Vilkårene meddeles som påbud med hjemmel i husdyrlovens § 39, stk. 1.

- Mængden af N ab dyr pr. slagtesvin må maksimalt være 2,69 kg N.

N ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning (hvor afgangsvægt = slagtevægt x 1,31):

$$N \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

Den tilladte emission kan overholdes ved i alt 2,85 FEsv pr. kg tilvækst, 142,68 g råprotein pr. FEsv og et vægtinterval på 30-106 kg. De enkelte værdier er ikke bindende, men den samlede vilkårslikning skal overholdes.

- Mængden af N ab dyr pr. drægtig årssø må maksimalt være 13,52 kg N.

N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Den tilladte emission kan overholdes ved i alt 1.071 FEso pr. årssø, 122 g råprotein pr. FEso, 29,6 fravænnede grise pr. årssø og en fravænningsvægt på 7,1 kg. De enkelte værdier er ikke bindende, men den samlede vilkårslikning skal overholdes.

- Mængden af P ab dyr pr. slagtesvin må maksimalt være 0,57 kg P.

P ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

Åbningstid

Mandag	10:00-15:30
Tirsdag	10:00-14:00
Onsdag	LUKKET
Torsdag	10:00-17:00
Fredag	10:00-12:00

Telefontid

Mandag-onsdag	8:00-15:30
Torsdag	8:00-17:30
Fredag	8:00-12:30

¹ Lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26. juni 2010

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 868 af 3. juli 2015

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1283 af 8. december 2014

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

P ab dyr pr. slagtesvin = ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x gram P pr. FEsv / 1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr. kg tilvækst).

Den tilladte emission kan overholdes ved 2,85 FEsv pr. kg tilvækst, 4,55 g P pr. FEsv og et vægtinterval på 30-106 kg. De enkelte værdier er ikke bindende, men den samlede vilkårligning skal overholdes.

- Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå. For slagtesvineproduktionen:
  - Antal producerede dyr
  - Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne
  - Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne

For søerne:

- Antal drægtige årssøer
- Antal fravænnede smågrise pr. årssø
- Fravænningsalder og -vægt
- Foderforbrug pr. årssø
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte foderblandinger i drægtighedsperioden.

Ovenstående oplysninger skal, i det omfang det er muligt, skrives ind i det årlige gødningsregnskab som type 2-korrektion, således at N og P ab dyr på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes én gang årligt.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, hvis der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- Husdyrbrugets forbrug af vand og energi (el, fyringsolie, diesel o.l.) skal registreres mindst én gang årligt i en logbog.

Hvis vand- og energiforbruget stiger utilsigtet, eller er væsentligt højere, end hvad der kan forventes, skal der gøres en indsats for at nedbringe forbruget. Der skal kunne redegøres for denne indsats i forbindelse med miljøtilsyn.

- Virksomheden skal, **senest 6 måneder efter revurderingen er meddelt**, have udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og have indsendt en kopi af planen til kommunen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvordan der skal reageres ved uheld, der kan have konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal indeholde de samme punkter som det forslag til beredskabsplan, der udgør bilag 4 til "Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" fra 2006. Den skal således indeholde instrukser for brand og evakuering, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt, og den skal indeholde relevante telefonnumre samt oplysninger om placering af stophaner og hovedafbrydere. Desuden skal der være et oversigtskort over ejendommen samt et kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb.

Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et sprog, der er forståeligt for medarbejderne. Planen skal gennemgås og opdateres mindst én gang årligt.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Vilkårene træder i kraft straks ved meddelelsen af revurderingen, med mindre andet fremgår i de enkelte vilkår.

Desuden træffes afgørelse om, at en række vilkår i godkendelsen fra 21. juli 2003 ændres eller bortfalder. Disse er gennemgået senere i denne afgørelse.

Husdyrbrugets samlede vilkår er findes i bilag 1.

Baggrund for afgørelsen

Kommunen indledte den 30. januar 2015 revurdering af miljøgodkendelsen til slagtesvineproduktionen på ejendommen Lillemarksvej 8, 5600 Faaborg (matrikel nr. 7a, Horne By, Horne). Miljøgodkendelsen omfatter en årlig produktion på maksimalt 7.550 stk. slagtesvin (30 – 106 kg) og 60 stk. drægtige årssøer (29,6 fravænnede ved 7,1 kg).

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering skal ske efter 8 år. Kommunen tager initiativ til dette ved at sende et oplæg til indehaveren af godkendelsen om kommunens foreløbige overvejelser om revurderingen.

Fra det tidspunkt, hvor kommunen finder grundlag for at revurdere et husdyrbrugs miljøgodkendelse, som er meddelt i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 33, træder husdyrlovens regelgrundlag i kraft.

Det fremgår af husdyrlovens § 41, at revurderingen gennemføres ved påbud efter lovens § 39. Revurderingen skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud eller i en afgørelse, hvor der ikke findes anledning til at skærpe.

En revurderingsafgørelse er derimod ikke en ny godkendelsehandling. Derfor kan en revurdering ikke omfatte en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT skal sikre, at forureningen fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt. Der skal således stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for betydelig nedbringelse af emissionerne, uden det medfører uforholdsmæssige store omkostninger.

I forbindelse med revurderingen skal der ikke laves vurderinger efter habitatbekendtgørelsens⁴ § 7, og det kan ikke kræves, at husdyrbruget overholder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i forhold til natur. Vilkår, der sigter mod at begrænse ammoniakemissionen fra et husdyrbrug, kan ved en revurdering derfor udelukkende stilles i overensstemmelse med princippet om BAT.

Påbud, ud over hvad der følger af BAT, skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Revurderingen af husdyrbrug udløser endvidere ikke miljøvurdering af egne og forpagtede arealer, eller arealer hos tredjemand, hvor der udbringes husdyrgødning fra husdyrbruget.

---

⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 1. maj 2007

Vurdering af BAT

Ammoniak

BAT vedrørende ammoniak omfatter ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg, det vil sige husdyrholdet, stalde og gødningsopbevaringslagre.

Miljøstyrelsen har udgivet notater med vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak for flere dyretyper, herunder for slagtesvin⁵ og søer⁶ i gyllebaserede staldsystemer. I disse notater er der angivet vejledende tal for, hvor stor ammoniakemissionen må være fra hvert enkelt dyr i hhv. nye stalde og eksisterende stalde. Ud fra disse tal er det beregnet, hvor stort det samlede ammoniaktab må være fra den aktuelle produktion, jf. nedenstående tabel, og dette tal er sammenlignet med den beregnede ammoniakemission fra produktionen.

Vejledende emissionsgrænseværdier vedrørende ammoniaktab fra stald/lager.

Dyretype / staldtype	Antal dyr	Emissionsgrænseværdi pr. dyr (kg NH ₃ -N)	Emissionsgrænseværdi i alt (kg NH ₃ -N)
Slagtesvin (30 – 106 kg), drænet gulv + spalter (33/67)	7.550	0,398 ^a	3.003
Drægtige søer, løsgående, delvis spaltegulv	60	2,11	127
I alt			3.130

^a Standardværdien på 0,40 er korrigeret med en faktor 0,994 pga. afvigende vægtgrænser.

Den nuværende ammoniakemission fra produktionen uden tiltag er beregnet til 3.376 kg NH₃-N/år i Miljøstyrelsens it-ansøgningsystem, www.husdyrgodkendelse.dk, og emissionen er større end den vejledende grænseværdi. Ved at anvende råproteinoptimeret foder for både slagtesvin (142,68 gram total råprotein/FEsv med et foderforbrug på 2,85 FEsv/kg tilvækst) og søer (122 gram total råprotein/FEso med et foderforbrug på 1.071 FEso) nedbringes ammoniakemissionen til 3.129 kg NH₃-N/år.

Vi stiller på denne baggrund påbud om den totale mængde N af dyr samt om egenkontrol med fodring, således at ammoniakemissionen fra husdyrproduktionen ikke overstiger den vejledende emissionsgrænseværdi og at der er mulighed for at føre tilsyn med dette. Vilklårene stilles med udgangspunkt i de vejledende vilkår i Miljøstyrelsens teknologiblade "Råprotein i slagtesvinefoder"⁷ og "Råprotein i sofoder"⁸.

I praksis kan ejer frit vælge at reducere indholdet af råprotein i én eller flere blandinger til slagtesvin/søer samt at kombinere dette med antallet af fravænnede smågrise og/eller disses fravænningsvægt. Det skal blot kunne dokumenteres, at grænseværdien for emission af ammoniak fra det samlede husdyrhold til enhver tid overholdes.

Idet ammoniakemissionen ved ovenstående tiltag er lavere end den vejledende emissionsgrænseværdi, er det Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til kravene om anvendelse af den BAT med hensyn til ammoniakemission.

⁵ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøstyrelsen, maj 2011.

⁶ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravænnning (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøstyrelsen, maj 2011.

⁷ Råprotein i slagtesvinefoder. Teknologiblad. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen. 2. udgave, revideret 31. maj 2011.

⁸ Råprotein i sofoder. Teknologiblad. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen. 1. udgave, 31. maj 2011.

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Fosfor

I Miljøstyrelsens notater vedrørende "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" (tre versioner for gyllesystemer til søer med pattegrise til fravænnning, smågrise og slagtesvin) er der fastsat grænseværdier for emission af fosfor. Den vejledende emissionsgrænseværdi er beregnet på baggrund af vejledningen for slagtesvin, vejledningen for søer og Miljøstyrelsens wiki-vejledning⁹, jf. nedenstående tabel.

Dyretype/staldtype	Antal DE	Emissionsgrænseværdi (kg P/DE)	Emissionsgrænseværdi i alt (kg P/år)
Slagtesvin (30 – 106 kg), drænet gulv + spalter (33/67)	193,16	22,3	4.308
Drægtige søer, løsgående, delvis spaltegulv (29,6 fravænnede ved 7,1 kg)	9,55	23,9	228
I alt			4.536

Denne emission er BAT-niveau i den pågældende produktion, og det er derfor dette niveau, som ejer (ansvarlige for bedriften) mindst skal nå ned på. Ifølge en beregning i it-ansøgningssystemet er P ab lager 4.902 kg P/år uden særlige tiltag. Af det indsendte materiale fremgår det, at en fosforoptimeret fodring for slagtesvinene, hvor det totale fosforindhold i foderet som gennemsnit reduceres til 4,55 gram P/FE ved et foderforbrug på 2,85 FE/kg, reducerer fosforindholdet i husdyrgødning til 4.524 kg P/år. Dermed overholdes Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi, idet der er reduceret med 12 kg P/år ud over de vejledende emissionsgrænseværdier.

Vi stiller på den baggrund påbud om den totale mængde P ab dyr samt om egenkontrol med fodring, således at fosforemissionen fra husdyrproduktionen ikke overstiger den vejledende emissionsgrænseværdi, og at der er mulighed for at føre tilsyn med dette. Vilklårene stilles med udgangspunkt i de vejledende vilkår i Miljøstyrelsens teknologiblاد "Fosforindhold i slagtesvinefoder"¹⁰.

I praksis kan ejer frit vælge at reducere indholdet af fosfor i én eller flere blandinger til slagtesvin. Det skal blot kunne dokumenteres, at grænseværdien for emission af fosfor fra det samlede husdyrhold til enhver tid overholdes.

Det er på baggrund af ovenstående Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til kravene om anvendelse af BAT med hensyn til fosforemission.

Vand- og energiforbrug

Vi har modtaget følgende redegørelse:

"Energibesparende foranstaltninger

Normtallet for slagtesvin er jf. "Håndbog for Driftsplanlægning 2014"; 10,0 kWh pr. produceret slagtesvin.

De drægtige søer har et normtal for energiforbruget på 174 kWh/årsso. Samlet bliver normtallet for produktionen: (7.550 prod. Grise x 10,0 kWh) + (610 x 174) = 85.940 kWh/år.

Ifølge regnskabet har strømforbruget været på 96.000 kWh set som gennemsnit over de seneste 3 år.

Energiforbruget følges årligt ved hjælp af regnskab, men samtidig er der fokus på forbruget i dagligdagen og ved renoweringer.

⁹ <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.BATstandardvilk%C3%A5r.ashx#justeret%20bat-graense%20for%20fosfor%20for%20svin>

¹⁰ Fosforindhold i slagtesvinefoder. Teknologiblاد. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen. 2. udgave, 31. maj 2011.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Der er lys i staldene i ca. 8 timer i døgnet i vinterhalvåret for at tilgodese dyrenes velfærd, i sommerhalvåret er lyset tændt efter behov. Om natten er lyset slukket. Ved udskiftning af lysstofrør, erstattes de gamle rør af nye, med lavere strømforbrug, så vidt det er muligt.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget. Der anvendes lavenergi motorer i samtlige ventilationer, således der opnås størst mulig energibesparelse. Når ventilationsmotorerne udskiftes, er der altid fokus på at indkøbe nye mere strømbesparende ventilatorer.

Ventilatorerne i staldafsnittene vaskes og efterses sammen med det øvrige staldinventar efter hvert hold grise. Herved fjernes snavs m.v., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vandbesparende foranstaltninger

Normtallet for slagtesvin er jf. "Håndbog for Driftsplanlægning 2014"; 0,56 m3 vand/produceret gris og 6,2 m3 vand pr. so.

Samlet bliver normtallet for produktionen: (7.550 prod. grise x 0,56 m3) + (60 x 6,2 m3) = 4.600 m3 vand/år.

Vandforbruget er jf. regnskabet som gennemsnit over de seneste 3 år 3.000 m3 vand/år.

Vandforsyningen til staldanlægget er kommunalt vand fra Horne vandværk.

Forbruget af vand følges ved hjælp af regnskabet. Vandforsyningsanlægget tjekkes og fejl udbedres med det samme.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Vandbesparelsen opnås ved, at drikkenipler sidder over krybber, således evt. spild opsamles,

Ifølge referencedokument for bedst tilgængelige teknikker (BREF) anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkenipler over trug). "

Faaborg-Midtfyn Kommune påbyder, at der skal føres logbog over vand- og energiforbruget. Derved kan forbruget nedbringes, hvis vand- og energiforbruget stiger utilsigtet.

Management

Beredskabsplan

Det oplyses, at beredskabsplanen for husdyrbruget er under udarbejdelse.

Faaborg-Midtfyn Kommune påbyder, at der skal udarbejdes en beredskabsplan.

Faaborg-Midtfyn Kommune påbyder, at beredskabsplanen skal opdateres mindst én gang årligt og alle medarbejdere på husdyrbruget skal være informeret om planen og dens indhold.

Gennemgang af gældende vilkår

Faaborg-Midtfyn Kommune har gennemgået vilkårene i miljøgodkendelsen af 21. juli 2003 med henblik på at vurdere, om vilkårene fortsat er relevante, og om de evt. skal

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

opdateres, omformuleres eller bortfalde. Nedenfor er beskrevet den del af vilkårene, der ændres eller bortfalder. Vilårsnumrene med parentes refererer til vilårsnumre i den oprindelige godkendelse fra 21. juli 2003. Vilårsnumrene uden parentes refererer til vilårsnumre i revurderingen.

En oversigt over de samlede nugældende vilkår findes på bilag 1.

Vilkår, der ændres

- 1.1 (1.1) Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 7.550 stk. slagtesvin (30 – 106 kg.) pr. år og 60 stk. drægtige årssøer. Afgangsvægten for slagtesvinene må variere inden for intervallet 87-110 kg, så længe det godkendte samlede antal dyreenheder for slagtesvinene, svarende til 193,16 dyreenheder, ikke overskrides.

Ændring:

"... med et dyrehold på maksimalt 245 dyreenheder fordelt på maksimalt 2.430 stipladser med en produktion af maksimalt 8.820 slagtesvin 30 – 100 kg årligt" ændres til "med et dyrehold på maksimalt 7.550 stk. slagtesvin (30 – 106 kg.) pr. år og 60 stk. drægtige årssøer " på baggrund af afgørelse fra 13. april 2012. "Afgangsvægten for slagtesvinene må variere inden for intervallet 87-110 kg, så længe det godkendte samlede antal dyreenheder for slagtesvinene, svarende til 193,16 dyreenheder, ikke overskrides. " er tilføjet.

- 4.3 (3.3) Der må ikke foretages ændringer i staldindretning og ventilationsinstallationer der afviger væsentligt fra det godkendte uden forudgående accept fra tilsynsmyndigheden.

Ændring:

"... den ansøgte... " ændres til "... det godkendte... "

- 11.1 (11.1) Virksomheden skal på forlangende dokumentere halm- og dieselforbrug.

Ændring:

"... dokumentere vand-, el-... " udgår, da dokumentation for vand og el indgår i egenkontrolvilkåret 13.3.

- 12.1 (12.2) Det skal på kommunens anmodning, dog maks. én gang om året, dokumenteres at virksomhedens støjvilkår er overholdt.

Inden målinger og beregninger iværksættes skal undersøgelsesprogrammet godkendes af tilsynsmyndigheden.

Ændring:

"Det skal på kommunens anmodning, dog maks. én gang om året, dokumenteres at vilkår 5.1 er overholdt. " ændres til " Det skal på kommunens anmodning, dog maks. én gang om året, dokumenteres at virksomhedens støjvilkår er overholdt. "

- 12.2 (12.3) Såfremt der forekommer klage over lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som berettiget, kan der med henblik på vurdering af lugtstofemissionens størrelse fra staldanlægget stilles krav om lugtundersøgelser for ejers regning maksimalt 1 gang årligt.

Resultat af eventuelle målinger vil danne grundlag for fastsættelse af krav om gennemførelse af forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Med mindre andet aftales med tilsynsmyndigheden skal eventuelle målinger og beregninger udføres efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger eller kommende revisioner heraf:

Nr. 2/2001: "Luftvejledningen"

Nr. 4/1985: "Beregning af lugtgener fra virksomheder"

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Nr. 6/1984: "Måling af ekstern støj fra virksomheder"
Nr. 9/1993: "Beregning af ekstern støj fra virksomheder"

Ændring:

"... for ansøgers regning..." ændres til "... for ejers regning..."

Vilkår, der bortfalder

- (2.2) Gylle fra svinebruget skal udbringes på landbrugsjord i mængder svarende til maksimalt 1,4 dyreenheder pr. ha pr. år som gennemsnit på ejendommen. Udspreddingen skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og gødningsplaner.

Der skal, inden den ansøgte udvidelse foretages, foreligge skriftlige overførsels- eller forpagtningsaftaler der dokumenterer at den overskydende gødning der ikke kan anvendes på ejendommens egne arealer kan afsættes efter gældende regler for tilstrækkeligt areal. Der skal ved idriftsættelsen sikres rådighed over et udspreddingsareal til gødningsproduktionen fra 245 dyreenheder, svarende til mindst 175 ha.

Begrundelse for bortfald:

Vilkåret bortfalder da delen angående dyretryk dækkes ind af allerede gældende lovgivning (husdyrgødningsbekendtgørelsen § 31) og delen angående udvidelsen er irrelevant, da udvidelsen for længst er gennemført,

- (7.2) Før kommende staldbyggeri og –renovationer kan gennemføres, skal kommunen tilsendes en redegørelse for, på hvilken måde byggeriet/renovationen søger at minimere ammoniakfordampning.

Begrundelse for bortfald:

Vilkåret bortfalder, da forholdet indgår i nugældende lovgivning om miljøgodkendelse af husdyrbrug (jf. husdyrloven).

- (7.3) Foderblandinger skal mindst en gang årligt optimeres i samarbejde med konsulent med henblik på den bedste udnyttelse af proteinet.

Begrundelse for bortfald:

Vilkåret dækkes af nyt vilkår 13.2 angående egenkontrol af foder.

- (12.1) Når bygge- og anlægsarbejdet er afsluttet skal dette meddeles til kommunen.

Begrundelse for bortfald:

Vilkåret er ikke længere relevant, da bygge- og anlægsarbejdet bør være afsluttet.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettigede er ejer, Sundhedsstyrelsen, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrloven).

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Her logger du på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Faaborg-Midtfyn Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret.

Vi giver ejer besked, hvis afgørelsen påklages. Senest tre uger efter klagefristens udløb videresender vi klagen til behandling i Natur- og Miljøklagenævnet sammen med vore bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Vore bemærkninger sendes også til klagesagens parter.

En klage har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrlovens § 80, stk. 1.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter, afgørelsen har været offentligt annonceret.

Klagefrist: 19. oktober 2015

Søgsmålsfrist: 22. marts 2016

Offentlighed

Ved revurdering af en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 41, er der krav om offentlig annoncering, når kommunen indleder revurderingen. Derudover er der krav om offentlig annoncering af afgørelsen.

30. januar 2015: Indledende annoncering på kommunens hjemmeside, www.fmk.dk. Der kom ingen kommentarer i denne forbindelse.

2. september 2015: Udkast til afgørelse sendt i høring hos ejer. Faaborg-Midtfyn Kommune modtog i denne forbindelse ingen kommentarer fra ejers konsulent.

Har du spørgsmål til sagen, er du velkommen til at kontakte mig på 72 53 21 27 eller idges@fmk.dk.

Venlig hilsen

Ida Persson
Biolog

Bilag:

Bilag 1: Samlede vilkår for miljøgodkendelsen

Modtagere af kopi af afgørelsen

I/S Horne Møllegård v/Hanne & Niels Stentebjerg, Kirkevej 9, 5600 Faaborg, E-post: lergaard@post7.tele.dk

Tine Marquard Zimmermann, Patriotisk Selskab, E-post: tmz@patriotisk.dk

Sundhedsstyrelsen. E-post: syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening. E-post: mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen af Danmark. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet. E-post: fbr@fbr.dk

Danmarks Naturfredningsforening. E-post: dnfaaborg-midtfyn-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening Faaborg-Midtfyn v/Lisbeth Ravn. E-post: lisbethsamsoravn@gmail.com

Danmarks Sportsfiskerforbund. E-post: post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Frode Thorhauge. E-post:

frodethorhauge@stofanet.dk

Dansk Ornitologisk Forening. E-post: natur@dof.dk

Det Økologiske Råd. E-post: husdyr@ecocouncil.dk

Bilag 1: Samlede vilkår for miljøgodkendelsen

Nye vilkår er markeret med *. Vilkår med ændringer i forhold til den oprindelige godkendelse er markeret med #.

1.0 Indretning og driftsvilkår

#1.1 Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 7.550 stk. slagtesvin (30 – 106 kg.) pr. år og 60 stk. drægtige årssøer. Afgangsvægten for slagtesvinene må variere inden for intervallet 87-110 kg, så længe det godkendte samlede antal dyreenheder for slagtesvinene, svarende til 193,16 dyreenheder, ikke overskrides.

2.0 Fodring

*2.1 Mængden af N ab dyr pr. slagtesvin må maksimalt være 2,69 kg N.

N ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning (hvor afgangsvægt = slagtevægt x 1,31):

$$N \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}).$$

*2.2 Mængden af N ab dyr pr. drægtig årssø må maksimalt være 13,52 kg N.

N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

*2.3 Mængden af P ab dyr pr. slagtesvin må maksimalt være 0,57 kg P.

P ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram P pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

3.0 Gødning

3.1 Gødningsformen skal være gylle.

3.2 Opbevaringskapaciteten for flydende gødning skal være på mindst 5.500 m³.

3.3 Traktortransport af gylle med slæbeslangevogn gennem Falsled By til markerne 16, 101, 102, 103 og 104 må kun ske mellem kl. 8 og 16 på hverdage.

3.4 Der skal etableres en befæstet gyllelæsseplads.

3.5 Fluer skal bekæmpes i henhold til vejledning herom fra Statens Skadedyrslaboratorium.

4.0 Lugt

4.1 Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes så lugtgener begrænses mest muligt.

4.2 Det skal ved hensigtsmæssig indretning og drift af staldanlæggene sikres at driften af svinebruget ikke giver anledning til væsentlige staldlugtgener i områder uden for ejendommens arealer.

Såfremt ejendommens drift medfører staldlugtgener uden for ejendommens areal, der af tilsynsmyndigheden vurderes som uacceptable, vil der blive stillet krav om gennemførelse af lugtbegrænsende foranstaltninger.

#4.3 Der må ikke foretages ændringer i staldindretning og ventilationsinstallationer der afviger væsentligt fra det godkendte uden forudgående accept fra tilsynsmyndigheden.

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

5.0 Støv

5.1 Svinebrugets drift må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

6.0 Støj

6.1 Svinebrugets bidrag til støjniveauet ved nærmeste bolig uden for virksomhedens eget areal må ikke overstige følgende værdier målt som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) re. 20 µPa:

Mandag - fredag	Kl. 07.00 – 18.00: $L_{r(8)}$	= 55 dB(A)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00: $L_{r(7)}$	= 55 dB(A)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00: $L_{r(4)}$	= 45 dB(A)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00: $L_{r(8)}$	= 45 dB(A)
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00: $L_{r(1)}$	= 45 dB(A)
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00: $L_{r(0,5)}$	= 40 dB(A)

I natperioderne må der ikke forekomme højere spidsværdier end 55 dB(A).

Dette gælder dog ikke for almindelig brug af landbrugsredskaber.

7.0 Affald

7.1 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, må ikke nedgraves eller opbevares sammen med husdyrgødningen, men skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares således at der i tidsrummet inden afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

7.2 Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.

7.3 Virksomhedens evt. olie- og kemikalieaffald (farligt affald) skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning, samt gældende regulativ for farligt affald.

7.4 Rotter skal bekæmpes på hensigtsmæssig måde.

8.0 Ammoniakfordampning fra staldanlægget

8.1 Virksomheden skal ved drift af staldanlægget med god tørhed og hygiejne sikre at ammoniakfordampningen fra staldanlægget minimeres mest muligt.

9.0 Fosforudvaskning til overfladevand

9.1 Der må ikke udbringes mere fosfor med gødningen end der fraføres markerne. Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere en fortsat fosforbalance for til- og fraført fosfor på markerne som et gennemsnit for 3 års markplan.

10.0 Nitratnedvaskning til grundvand

10.1 Virksomheden skal årligt via beregningsmodel godkendt på forhånd af tilsynsmyndigheden dokumentere nitrat-nedvaskningen fra rodzonen fra arealer hvorpå der spredes gylle i indvindingsoplandene til Falsled-, Anneks- og Assensvejens vandværk, såfremt nitratindholdet i vandet stiger til 25 mg/l. Beregningen skal vise den forventede udvaskning som gennemsnit pr. ha. Beregningerne skal basere sig på den nyeste viden, og der skal anvendes en model der så vidt muligt skal udvikles og forbedres.

10.2 Såfremt beregningen viser en større nedvaskning end 50 mg. nitrat/l skal virksomheden, via tilrettelæggelse af sædskifte- og gødningsplaner, udarbejde en handlingsplan for begrænsning af udvaskningen til maks. 50 mg/l i gennemsnit i en løbende 3-årig periode for arealer i indvindingsoplande til vandværker.

10.0 Spildevand

10.1 Regnvand fra bygninger og befæstede arealer, hvor der ikke forekommer gødningsrester, foderrester eller olie- og kemikalierester, kan fortsat ledes til dræn. Regnvandet fra stalde og evt. kommende sprøjtevask skal ledes til beholder.

11.0 Renere teknologi og landskabelige forhold

#11.1 Virksomheden skal på forlangende dokumentere halm- og dieselbrug.

11.2 Der skal plantes et læhegn, der fuld opvokset er mindst 3 meter højt, på den østlige side af Lillemarksvej fra indkørslen til ejendommen mod nord op til det eksisterende syrenhegn.

12.0 Tilsyn og kontrol

#12.1 Det skal på kommunens anmodning, dog maks. én gang om året, dokumenteres at virksomhedens støjvilkår er overholdt.

Inden målinger og beregninger iværksættes skal undersøgelsesprogrammet godkendes af tilsynsmyndigheden.

#12.2 Såfremt der forekommer klage over lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som berettiget, kan der med henblik på vurdering af lugtstofemissionens størrelse fra staldanlægget stilles krav om lugtundersøgelser for ejers regning maksimalt 1 gang årligt.

Resultat af eventuelle målinger vil danne grundlag for fastsættelse af krav om gennemførelse af forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Med mindre andet aftales med tilsynsmyndigheden skal eventuelle målinger og beregninger udføres efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger eller kommende revisioner heraf:

- Nr. 2/2001: "Luftvejledningen"
- Nr. 4/1985: "Beregning af lugtgener fra virksomheder"
- Nr. 6/1984: "Måling af ekstern støj fra virksomheder"
- Nr. 9/1993: "Beregning af ekstern støj fra virksomheder"

13.0 Egenkontrol

13.1 Produktionsomfanget skal over for tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres på forlangende.

Dokumentationen i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, jordanalyser, vand- og energiforbrug, foderblandinger, gylleaftaler m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

*13.2 Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå. For slagtesvineproduktionen:

- Antal producerede dyr
- Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne
- Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne

For søerne:

- Antal drægtige årssøer
- Antal fravænnede smågrise pr. årssø
- Fravænningsalder og -vægt
- Foderforbrug pr. årssø
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte foderblandinger i drægtighedsperioden.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Ovenstående oplysninger skal, i det omfang det er muligt, skrives ind i det årlige gødningsregnskab som type 2-korrektion, således at N og P ab dyr på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes én gang årligt.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, hvis der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

*13.3 Husdyrbrugets forbrug af vand og energi (el, fyringsolie, diesel o.l.) skal registreres mindst én gang årligt i en logbog.

Hvis vand- og energiforbruget stiger utilsigtet, eller er væsentligt højere, end hvad der kan forventes, skal der gøres en indsats for at nedbringe forbruget. Der skal kunne redegøres for denne indsats i forbindelse med miljøtilsyn.

*13.4 Virksomheden skal, **senest 6 måneder efter revurderingen er meddelt**, have udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og have indsendt en kopi af planen til kommunen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvordan der skal reageres ved uheld, der kan have konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal indeholde de samme punkter som det forslag til beredskabsplan, der udgør bilag 4 til "Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" fra 2006. Den skal således indeholde instrukser for brand og evakuering, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt, og den skal indeholde relevante telefonnumre samt oplysninger om placering af stophaner og hovedafbrydere. Desuden skal der være et oversigtskort over ejendommen samt et kort over udløbspunkter fra drænen til vandløb.

Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et sprog, der er forståeligt for medarbejderne. Planen skal gennemgås og opdateres mindst én gang årligt.

Generelle forhold

Virksomheden skal informere tilsynsmyndigheden såfremt der indtræder ændringer i virksomhedens daglige ledelse, i forhold til hvad der er registreret i den Miljøtekniske Redegørelse.

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til husdyrloven.

Der gøres opmærksom på miljøbeskyttelseslovens § 21 hvoraf fremgår at ejere og brugere af fast ejendom straks skal underrette tilsynsmyndigheden (Faaborg-Midtfyn Kommune) hvis de forårsager eller konstaterer forurening af ejendommens jord eller undergrund, samt på lovens § 71 i henhold til hvilken virksomhed har pligt til at underrette tilsynsmyndigheden såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlige forureninger eller fare herfor.